

באם יש לפרסם – באם לאו, אך כולם נוכחו כי הפירסום גרם לתועלת חיובית רבה מן המשוער, ואף ראינו בכך בכל העת את עידודו והסכמתו המלאים של הרבי שליט"א – אך למרות הספקות לא עלה בדעת אף אחד להסיק את מסקנותיכם. אתם גיליתם לכולם את דעתכם הברורה, וקבל עם ועדה פירסמתם את הדברים. הצביעות הוסרה ת"ל. רווח נקי אחד שאותו יש לזקוף ל"חלקו הטוב" של תוצאות הפירסום.

בימים אלו מתקיימת "אסיפה". ידוע הכלל שכאשר ברצונך לברר "על איזו מתכונת מתנהלת האסיפה ועל אלו הנחיות", הנך מביט היישר אל מארגני האסיפה, וכפי הלך מחשבתם ורוחם הנך נוכח על נסיבות האסיפה ותוצאותיה. ומה היא אמורה להוביל ולתקן. בראש אסיפה זו עומד, לא פחות ולא יותר אותו "עמלק" המתעטף בגלימת חסידים נלהבים שכל כוונתם לשי"ש ומסלפים את דברי הרבי בצורה כה גסה ובוטה. גורמים להרס וחורבן ומטילים ספק באמונתם של רבבות מעמך ישראל, ושיקרו בשמא דמלכא. ואלו מן הצד הנוכחים בנעשה, מאבדים את אמונתם, בראותם שדברים אלו יוצאים מפי חסידים נלהבים...

באסיפה זו צריכים לדון על נושא "פירסום המשיח וזהותו", וכל אחד אשר מוח לו בקדקדו יודע את אשר אותם אלו יוזמים באסיפה זו, למה מכוונת כל האסיפה ולאלו תוצאות הם מצפים...

שה' יעזור וכולנו יחדיו, כולנו כאחד, יחד עם אותם יחידים-בודדים אחינו בשרינו. ניכנס בשטורעם להכין את כל העולם לקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

פתח דבר

בבואנו מיום "אתחלתא דגאולה" – ג' תמוז, בו החל הניסיון האחרון והקשה מכל לפני העלי' הכי גדולה דהגאולה האמיתית והשלימה, כאשר לא ניתן לחזות באור פני מלך חיים וחושך ההעלם והסתור גובר מיום ליום, ונוצרה נתינת מקום לקס"ד אשר ח"ו ר"ל עזב הרועה את צאן מרעיתו ובא עמלק והטיל ספיקות באמיתות ונצחיות דבריו הק' בכל הקשור לענין הכי מרכזי ועיקרי אשר הוא הוא "ענינו העיקרי" דנשיא דורנו: "להביא לימות המשיח" בפועל ממש –

וע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ש"כאשר נשמעת הטענה בעולם שספדו ספדייא וחנטו חנטייא . . אזי יש לומר את המציאות האמיתית ע"פ תורה" (התוועדות ה'תשמ"ז ח"ב עמ' 209) –

הננו מוציאים לאור קונטרס ובו קטעים משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א, בכ"ף מנחם-אב ה'תשל"א, בה מבאר ומסביר סוגיית הגמ' אודות "יעקב אבינו לא מת" – גם בגופו הגשמי. שיחה ש"ל לאחמ"כ כליקוט מוגה לקראת ש"פ ויחי ה'תנש"א.

בימים אשר אצל כאו"א מבניו של אבינו רוענו, בווערים בליבו פנימה רצון ותשוקה עזים לפעול ככל יכלתם בעניניו הק' דנשיא דורנו ובכך להביא בפועל ממש את התגלותו המלאה – מצאנו לנכון לפרסם ב"פרסום ראשון" חלק ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להנהלת אגו"ח בארה"ק אודות אופן ההתמסרות הדרושה לפעולות הנשיא שבדור, אשר "וועט מען עם דאך זיכער ניט אויסנארען". ובהמשך למכתב זה מפרסמים אנו את מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להרה"ח ר' אפרים וולף ע"ה אודות ההתעוררות הנחוצה מ"התדרמה העמוקה" של אנ"ש בכל עניני ליובאוויטש.

ובסופו של קונטרס זה מביאים אנו את דברי הרה"ח ר' יואל שי' כהן בעת חגיגת "סיום הרמב"ם" בד' אדר ה'תשנ"ג כפי שפורסמו בשעתו בגיליון "משיח וגאולה – דעת תורה".

חדורים אמונה וביטחון כי כל מטרת האב הינה אך ורק בכדי לגלות ב"בן הנאמן" דרגת אמונה נעלית יותר, וכי "כל "הנהר גדול", אשר, כבר ב"חצי הנהר הגיעו המים עד צווארו" – לא היתה לו מציאות כלל (לא רק ברוחניות, אלא) גם בעולם הזה הגשמי, כי אם, ענין של דמיון בלבד" (ש"פ ויחי ה'תשמ"ז), אנו מבקשים, דורשים וזועקים באופן ד"מעמו יבקשו שאלתם": רבי! היגלה נא וגאול את עמך, כאן למטה מעשרה טפחים ובאופן ד"נאו!"

ובלי שום ספק כלל, "כאשר האב רואה עוצם השתדלות הבן לחפש אותו בדרכיו לראותו גם מאחוריו ואינו מתיימש כלל . . אזי מתעורר בלב האב אהבה רבה בכפלי כפלים מכמו שהיה לו בתחלה לבנו" (הקדמה ל"שער האמונה" לאדמו"ר האמצעי), ותיכף ומי"ד ממ"ש, זוכים כולנו לחזות שוב באור פני מלך חיים, ויכירו וידעו כל יושבי תבל במלכותו, ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית, המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלימה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד „חיילי בית דוד“

770 בית משיח, בית חיינו

"יעקב אבינו לא מת"

חלקים משיחת כ"ף מנחם-אב ה'תשל"א - הנחה פרטית בלתי מוגה

[מיגנו הניגון דאביו ר' לוי"צ ז"ל].

א. אזוי ווי ס'איז דאך א התועדות וואס ס'איז פארבונדען מיט די הילולא פון טאטן, האט מען דאך געדארפט אנהויבן מיט א ענין און א תורה פון בעל הילולא, ס'איז דאך אבער אויך רגיל אויף אנהויבן מיט א סיום.

וואס דאס איז דאך איינע פון די וועגן אויף מתווך זיין צווישן די מנהגים וואס ס'זיינען דא אין א יום הילולא ויארצייט, צי ס'זאל זיין דער ענין פון התועדות כפשוטה, וואס דעמאלט איז דאך דאס פארבונדן אויכעט מיט "גדולה לגימה שמקרבת", אדער אין א צד הפכי.

איז בשעת מ'פארבינדט דאס מיט א סיום איז דאך דעמאלט "עבידנא יומא טבא לרבנן" אין דעם טאג וואס מ'איז מסיים מסכתא, איז דעמאלט קומט אויס א תיווך פון שני הענינים יחד.

ס'איז אויך דא א ענין מיוחד, וואס צווישן די כתבים פון דעם טאטן (וואס געפינט זיך איצטער אין דרוק און ס'פארענדיקט זיך שוין), פון זיינע ביאורים אין ש"ס (אין ששה סדרי משנה וגמרא) ע"ד הקבלה, אבער מיט א דיון וביאור נפלא אויף כמה דיוקים ופרטים אין סוגיות הש"ס און אין משנה.

[דאס איז דאך אבער ניט א ענין של סיום, וועל איך נאר דערמאנען דעם ענין אויף וועלכען דער טאטע שטעלט זיך (בהתחלה פון דעם ספר וואס גייט איצטער ארויס פון דרוק), און דערנאך וועט מען איבערגייען צום סיום, ולאחרי הסיום וועט מען מברא זיין דעם ענין].

וואס ער שטעלט זיך אויף די גמרא אין תענית, וואס דארטן זאגט ער אז ר' נחמן און ר' יצחק זיינען געווען צוזאמען אין א סעודה, האט ר"נ געזאגט צו ר' יצחק "אמרי לה מלתא" - ער זאל זאגן עפעס אן ענין.

- וואס זעלבסטפארשטענדליך, אז אע"פ וואס די גמרא זאגט "מילתא" סתם, מיינט מען דאס א דבר תורה, בפרט נאך א שולחן וואס ס'איז דא שנים, דארף דאך זיכער זיין "דברי תורה", וועלכע "שנים" ס'זאלן ניט זיין, עאכ"כ אמוראים, און גדולי האמוראים ווי ר"נ און ר' יצחק, עאכ"כ וואס די שאלה ובקשה ווערט געבראכט אין תושבע"פ, און ווי ס'איז אויך מוכח פון די ענינים פון דעם המשך הסיפור - האט ער ר' יצחק גענטפערט: "הכי אמר ר' יוחנן אין משיחין בסעודה". (ד.ה. אויף דעם וואס ער בעט עס זאגן בשעת מ'זיצט בסעודה, א מילתא, א דבר תורה, האט ער עם גענטפערט אז ר' יוחנן זאגט "אין משיחין בסעודה").

דערנאך איז די גמרא ממשיך אז "לבתר דמסיימי סעודתא" (נאך דערויף ווי מ'האט געענדיקט די סעודה), און ס'איז שוין אראפ דער ענין וואס ר' יוחנן זאגט פון "אין משיחין",

והדברים אמורים אף בזמננו זה וכלפי אותם אנשים: לכל לראש באם הנכם מעוניינים להיות חברים בסנהדרין עליכם לעמוד בקריטריונים - תהיו למדנים. ושנית, אפילו באם בכ"ז הנכם למדנים - האם רב הבקי בכל חדרי התורה, רק שלא למד הל' טריפות, יכול לפסוק הלכה בהל' טריפות? לא ולא! תהי' מי שתהי' - כאשר אינך בקי בדברים עליהם הנך פוסק הלכה, מי נתן לך העזו לפסוק בדבר שאינך בקי בו ישר והפוך? באם פוסק הנך הלכה - הצביע המקור לכך!

ובנדו"ד, על אף שבמחשבתכם קבעתם שיש לכם סמכות לקבוע מהי עמדתו של הרבי, ולהעביר את המסר מעל דפי העיתון. ולכאורה באיצטלא של "דעת תורה" - הינכם קובעים שלזה יקרא "שעת הכושר", לזה תקבעו איך לפרסם וכיצד לפרסם וכו' - הרי באם אינכם בקיאים בשיחות הרבי, כיצד הנכם קובעים על סמך מה הרבי אמר את דבריו? תהיו למדנים ככל שתהיו, אך אם בשיחות אלו אינכם בקיאים, אל תביעו את דעתכם בנושא, טמנו ידכם בצלחת ואל תזדהו עם מחשבותיכם לשום גורם!

ובאם בכל זאת קבעתם את אשר קבעתם. הראו את מקורכם. אדרבא!

אנו לא חושבים כי העזתם לכפור בדברי הרבי בצורה כה בוטה וגסה על אף שידעתם את השיחות על בוריים, כי "לא ברשיעי עסקינן", אלא וודאי נובע הדבר מחוסר ידיעה, ואתם בכלל אלו עליהם נאמר ש"טעה בדבר משנה" הפסק אינו פסק ולא שריר ולא קיים!

וכמ"ש "יושב בשמים ישחק - אלו המדברים נגד ה' ונגד משיחו - ה' ילעג למו". אנו "אין לנו אלא דברי בן עמרם" ואנו מצייתים, דרוכים ועוקבים אחר דברי הרבי. שיחותיו הברורות ותשובותיו החד משמעיות - הם אלו נר לרגלינו. נמשיך בכל העזו והתוקף לפרסם את דברי הרבי, ונוכה תיכף ומיד להתגלות הרבי - שיתגלה ברוב פאר והדר כמלך המשיח, וכולם יווכחו שאין עוד מלבדו!!

בכל דבר קיים גם "חלקו הטוב" שיוצא מזה. ישנן התוצאות השליליות שנגרם מפרסום הדברים בעיתונות, אך יש גם את חלקו הטוב שיצא מפירסום דברים אלו, ובכן:

מובא בגמ': "יהאי אמר לדביתהו אל תתיראו לא מן הפרושין ולא מן הצדוקין, אלא מן הצבועין", משום שמן הצבועים צריך להיזהר ולהישמר יותר מכולם.

כאשר באתם ופירסמתם את הדברים בעיתונות, בכך, במובן מסויים, הוסרה הצביעות. גיליתם לעין-כל את דעתכם שיש איסור לפרסם על דבר "זיהות המשיח", ומה שאפשר לפרסם זה רק ש"הנה זה בא", באופן של "שעת הכושר" וכמשל ה"ברוקער" כנ"ל. בכך גיליתם את זהותכם האמיתית ואת כל הלך מחשבותיכם... אכן, היו ספיקות

ועוד תשובות רבות המביעות הסכמה מלאה לפירסום ש"הרבי הוא מלך המשיח".

מכך נראה במפורש שהרבי סובר את הפירסום ומסכים לכך הסכמה מלאה וברורה.

יתכן שאף בכך יהיו להם כל מיני מניעים שלא לפרסם את הדבר, מטעמי "נימוס" וכד', ויתכן שאף יהיו להם נימוקים "מדוע אסור לפרסם את הנושא". יתכן שיהיו להם אף אסמכתות מפורשות ממענות הרבי לפלוני, שהורה הרבי לא לפרסם וכד'. ע"כ נאמר גלויות: יודעים הינכם מדוע הרבי ענה לאותו א' "לא לפירסום". הסיבה היא פשוטה – באם הוא מטיל ספק בכל הענין ואיננו בטוח בכך, וע"כ שואל להסכמתו "האם בכ"ז לפרסם" – בוודאי שיגיד הרבי לא, ובא' גדולה! אך באם מציגים את השאלה באופן שונה – וודאי שיקבלו את הסכמתו המלאה לכך. והדברים ברורים – ינסו וייווכחו!

אך עם כל הנימוקים והטענות – אמנם לטענתכם הינכם שומרים על כבוד ליובאוויטש – אך מכאן ועד לכפור בדברי "בן עמרם", רחוקה הדרך במאוד. הדברים הרי ברורים כשמש...

ולאחר שנכחתם על טעותכם, מדוע לא פירסמתם "הבהרה", "הכחשה"?! זהו הרי זיוף בוטה, לעוות את דברי הרבי בעוד שהדברים ברורים כ"כ! היתכן? יודעים הנכם את ההרס שזרע בעקבות פירסום הדברים, וודאי מודעים הנכם כי להטיל ספק בדברי הרבי וספק בהרבי עצמו – היל"ת – זורע הרס וחורבן אין-לשער באמונתם של רבבות מעם-ישראל! מדוע לא פירסמתם הכחשה, הבהרה?! פרסמו את דברי הרבי כהווייתם!!

אצל המתנגדים של ימינו קיימת פורענות שאין כדוגמתה, דבר שלא שיערום אבותינו. כל נושא שאינו לרוחם ורוצים לבטלו, מנפנים הם בדגל של "דעת תורה", שכביכול יסוד דברם הוא בהררי קודש, ועל סמך אותה דעת תורה... הם יוצאים בברוטליות נגד אותו נושא שנראה להם כגרוע וצריך לשוללו.

תמיד ידענו ש"דעת תורה" יסודו מגיע מהסנהדרין שישבו בלשכת הגזית ודנו בשאלות שונות, וב"שלוש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם" דנו כיצד התורה מתייחסת למקרה, ובפילפולים הסיקו את ההלכה, ואז "ועשית ככל אשר יורוך".

אך באם הסנהדרין יפסקו הלכה ללא כל אסמכתא ומקור מן התורה, רק יודיעו נחרצות שזוהי "דעת תורה" – וודאי שהדבר יאבד כל משמעות ואף אחד לא ישית ליבו לפיסקם.

וכאן יוצאים אנשי-בליעל ותולים את דברי ההבל שלהם ב"דעת-תורה". זהו אבסורד שלא הי' כמותו.

בלייבט דאך אן ארט אויף מילוי הבקשה וואס ער האט עם געבעטן אז "לימא מר מילתא", האט ער עם געזאגט "הכי אמר ר' יוחנן יעקב לא מת".

פרעגט גלייך ר' נחמן "וכי בכדי ספדי ספדנא וחנטו חנטיא און קברו קברנא" – ד.ה. וויבאלד אז לא מת איז וואס איז געווען די אלע ענינים, ס'איז דאך געווען "בכדי" – אן קיין תועלת, ער איז דאך געווען חי – "אמר לי" (האט ער עם גענטפערט) ר' יצחק מקרא אני דורש (אז ס'שטייט) "ושבתי . . . ואת זרעו" "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

. . ב. וואס אין דערויף באשטייט אויך דער המשך פון "יעקב לא מת", וואס אין דערויף איז דא כמה דיוקים (און ווי מפרשים שטעלן זיך):

די ערשטע שאלה: למאי נפקא מינה?

די נפקא מינה איז גאר א פשוט'ע: וויבאלד אז יעקב לא מת איז דעמאלט איז ער "אינו מטמא" א מת איז מטמא, א "חי" איז ניט מטמא.

אפילו אז מ'זאגט אז "קברי צדיקים אין מטמאין באוהל", האלטן זיי דאך אבער אז במגע איז יע מטמא, איז אבער אויף יעקב'ן איז ניטא דער ענין, וויבאלד אז אויף עם איז דא דער ענין וואס אמר ר' יוחנן יעקב לא מת, און ווי רש"י טייטשט נאך אפ בהדגשה אז "לעולם מת מטמא ואין החי מטמא" (וכלשון הידוע אין גמרא).

וואס דאס איז די נפקא מינה לפועל בימינו אלו.

ג. וואס דא פרעגן מפרשים די שאלה – פארוואס עפעס דוקא יעקב?!

– אמת טאקע, ער איז געווען דער "בחיר שבאבות", אבער וואס איז דער קשר פון "בחיר שבאבות" דערצו וואס ס'איז "מת" אדער "חי", משא"כ ביי אברהם ויצחק?

וואס אויף דערויף זאגט ער: "מקרא אני דורש" וואס דאס איז דער ענטפער, ניט נאר אויף דעם ענין פון "בכדי חנטו חנטיא" נאר בדרך ממילא וועט אויך פארענטפערט פארוואס עפעס דוקא יעקב:

[נאר אין דערויף איז געווען דער טעם פשוט, ער האט דאס עם פריער ניט געדארפט זאגן, אבער פאר אונז ווערט דאס פארשטאנדיק נאכמערער פון די הדגשה פון פסוק].

דער חילוק פון יעקב און אברהם און יצחק איז (ווי די גמרא זאגט אין פסחים), אז "אברהם יצא ממנו ישמעאל, יצחק יצא ממנו עשו, יעקב מטתו שלימה" אז ביי יעקב האבן געזאגט אלע קינדער "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" און יעקב האט גענטפערט "ברוך שם כבוד מלכות לעולם ועד", וואס ביי יעקב איז געווען "מטתו שלימה".

וואס אין דערויף באשטייט דער אויפטו פון יעקב'ן, אז וויבאלד אז דער בן נעמט זיך דאך מצד ההורים ובפרט מצד האב, איז ביי אברהם ויצחק וויבאלד אז ביי אברהם איז געווען ישמעאל, וואס ישמעאל איז דאך היפך הרצון, עד"ז עשו איז היפך הרצון, במילא איז בנוגע

הגאולה, ואז צירף הרבי התרחשויות נוספות והסיק חד משמעית שהנה הנה משיח בא". מה ההבדל בין קיבוץ גלויות זה לקודמו: מדוע רק כעת זוקף הרבי זאת לגאולה? אך כאמור, הרבי רואה בכל דבר את פנימיותו, ולכן קבע שקיבוץ הגלויות האחרון מהווה חלק מסימני הגאולה – ואילו קודמו אינו כן.

אך אנו ש"טחו עיננו מראות וראייתנו מתמקדת אך לחיצוניות הדברים – לא השכלנו בשכלנו הדל להסיק כמסקנת הרבי!

וכמו בקיבוץ גלויות – כך גם כל הדברים עליהם נסב הרבי את דבריו והיה אותם כחלק מסימני הגאולה. אף עליהם נאמר את הדברים דלעיל, וכמשל הרופא הנ"ל.

זהו "במצב ההוה" עליו דיבר הרבי.

והדברים אמורים אף לגבי "העתיד" אותו ניבא הרבי, שאף כאן משתרבת לה "קליפת עמלק", על כל מאפייניו. הרבי ניבא ש"הנה הנה משיח בא", ואלו שקצרה ראייתם וטחו עיניהם מראות – לא יכלו לגמור אומר ולסבור כהרבי, שנבואתו נוגדת להליכי מחשבתם, כנ"ל בארוכה – ע"כ אמרו את אשר אמרו.

לאחר כ"ז אדר בא הנושא החדש כ"כ בימים אלו, והוא: "זיהוי המשיח"! אכן מעולם טרם נצטוונו ע"י הרבי לבשר ולפרסם מיהו המשיח וזהותו המלאה, אך לאחרונה קיבל הדבר מכת פירסומת אדירה שלא היתה כמותה. ובמכוון או שלא-במכוון.

כאשר נצמיד את "זיהוי המשיח" לתשובות הרבי שהיו בשנה שעברה ובשנה זו, נמצאנו למדים שהרבי לא שלל את הדבר מכל וכל – אדרבה הוא נותן לכך את עידודו והסכמתו המלאים.

והנה כמה דוגמאות:

א. פעמיים בכל יום מעודד הרבי נמרצות, ובתנועות גופו ועידוד ידיו הק', את השירה בה המילים "יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד".

ב. נשי חב"ד, כאשר קיימו את המלווה-מלכא הידועה בכ"ח טבת אשתקד, זכו למענות קדשו בכל שלבי ההכנה, ואפי' בעיצומו של הכינוס זכו למענה: "כל המברך מתברך", ואף בנוגע לפירסום בעיתונות – אף לכך הי' מענה קדשו. וכאשר נהי' הדבר מודל לחיקוי במדינות אחרות – הורה להן הרבי: "להתייעץ עם מארגנות המלווה-מלכא דכאן", וכנהנה רבות. לאיזו מטרה היתה המלווה-מלכא – ידוע לכולנו...

ג. הרי' שפרינגער קיבל את מענה קדשו לפירסום בעיתונות על דבר קבלת מלכותו,

לנשמתם איז דאך חי "צדיקים במיתתם קרויים חיים", ביי יעקב איז אבער דער אויפטו אז יעקב אבינו לא מת אז דער גוף איז חי, ווי רש"י זאגט חי לעולם – דער ענין פון גוף זיינער:

דער "גוף" פון אברהם און יצחק'ן איז "פארבונדן" מיט ישמעאל און עשו, וואס אזוי אין דעם ענין פון "יצא ממנו ישמעאל" איז ידוע דער דיוק אז "יצא" (-טאקע "ממנו" אבער אין אן אופן פון "יצא"), און ווי ער האט געזאגט "גרש את האמה הזאת ואת בנה", ועד"ז ביי יצחק'ן איז "ביצחק יקרא לך זרע – ולא כל יצחק".

בנוגע אבער צו דעם גוף וואס דאס איז געווארן בעת הלידה, איז דאס איז פארפאלן, איז דא א חלק גוף אברהם וואס איז געבליבן ביי ישמעאל'ן (כביכול), און א חלק גוף יצחק ביי עשו'ן און וויבאלד אז דער חלק איז "מת" ביחד עם ישמעאל ועשו, במילא קען ביי אברהם ויצחק ניט זיין [מצד הגוף] "חי" לעולם.

ביי יעקב'ן, וואס ביי עם איז געווען "מטתו שלימה" (אלע זיינע קינדער כולל אויך "ואת דינה בתו"), במילא דורך "זרעו בחיים (איז) אף הוא בחיים".

ד. בשעת ער האט עם אבער געזאגט "יעקב לא מת", איז דאס ביי עם קיין שאלה ניט געווען מיט וואס איז יעקב מחולק מיט אברהם ויצחק'ן, דערפאר וואס ס'איז א דבר פשוט אז אברהם יצא ממנו ישמעאל און יצחק איז יצא ממנו עשו, און אז דער גוף האט א שייכות צו די קינדער, און גייט אריבער צו די קינדער, ע"י טיפת האב, לובן שממנו גידים ועצמות מיט די אלע ענינים ווי די גמרא רעכנט דאס אויס.

וואס איז ביי עם אבער געווען די שאלה "וכי בכדי חנטו חנטיא": אויב אזוי וואס האט מען געדארפט זוכן די עצות אז ער זאל בלייבן (קיים)??

ענטפערט מען אויף דערויף: "מקרא אני דורש", פרעגט מען אויף דערויף די שאלה, וואו איז אויף דערויף דער ענטפער אויף "בכדי חנטו חנטיא"? זאגט רש"י אז זיי האבן דערפון ניט געוואוסט – פארוואס האבן זיי ניט געוואוסט? און אויב זיי האבן ניט געוואוסט איז וואס דארף מען האבן בכלל דעם "מקרא אני דורש" – ער האט געדארפט זאגן אז "בכדי חנטו חנטיא" אז זיי האבן דערפון ניט געוואוסט?! [ד.ה.] ס'איז טאקע "יעקב לא מת" אבער זיי האבן דערפון ניט געוואוסט -

דערנאך וואס איז מער ניט פארשטאנדיק, אויב מ'וואלט געזאגט אז "יעקב מת" בנוגע צו דער נשמה, איז דעמאלט איז פארשטאנדיק אז די וואס דארפן חונט זיין האבן ניט געוואוסט אז ער איז חי, ווארום צו נשמת יעקב האבן זיי קיין שייכות ניט, זיי קענען איר ניט אנטאפן.

אויב דאס רעדט זיך [אבער] אז "יעקב לא מת" מיינט דאס דער גוף, איז וואס הייסט זיי האבן ניט געוואוסט – זיי האבן דאך חונט געווען דער גוף?! האבן זיי דאך געדארפט זעהן – ס'איז דאך אינו דומה ווי מ'טאפט א גוף חי (חונט א גוף חי) אדער חונט א גוף שאינו חי, איז וואס הייסט מ'האט ניט געוואוסט?!

ה. איז דער ביאור בזה:

וכך מציגים את דברי הרבי: "כל כוונת הרבי בדבריו שהנה הנה משיח בא וכו', זאת לא היתה הבטחה שאכן כך הם פני הדברים. אלא זהו ע"ד "ברוקער" המתעסק במסחה, והוא יודע לשער שבתקופה זו ההשקעה כדאית והרווחים רבים, ובתקופה אחרת – קצת פחות ואין השעה כדאית לסחור.

ה"ברוקער" אינו יודע חידו, ה"ברוקער" משער את המדד לפי ערכו, ולפי זה קובע הוא את עמדתו האם ישנו "צ'אנס" גדול לרווחים – אם לאו".

עד"ז מתיימרים אותם חכמים לפרש את דברי הרבי, ש"הרבי כיוון בדבריו, שהיות ושעה זו היא "שעת הכושר" לכן ראוי להיות וזקוקים להאמין באמת ובתמים ש"הנה הנה משיח בא!"

למשמע דברים אלו נזעקת מאלי צעקה פנימית. גיוואלד! גיוואלד! היתכן לפרש כך את דברי הרבי הכה-ברורים כשמש בצהרים?! זהו הרי "זיוף מתוכו"! כופרים ומשקרים בעזות מצח בדברי הרבי, בשיחות הכה-ברורות, עובדות המדברות בעד עצמם, וכיצד מעיזים לזייף את דברי הרבי?! הרבי בפירוש אמר בצורה חד-משמעית ובוודאות רבה, ש"הנה הנה משיח בא!" וכיצד מעיזים לכפור בדברי הרבי, לומר ולפרסם שכוונת הרבי היא שהשעה היא "שעת כושר" וכו', ומסמיכים לכך דוגמאות מ"ברוקער" וכו'!...

מילא באם היו מביאים קודם כל את דברי הרבי כהווייתם, והיו מרצים את תוכנם באמיתיותם, כפי שהם מובאים בשיחה וללא כחל וסרק, ולאחמ"כ היו מפרשים את הדברים כמיטב ראות עינם, ואז היו 'מסיקים' – בעקבות האבסורדים שהינם מוקפים בדברי הרבי – שהרבי התכוון לשעת הכושר וכו' – או אז היו חוסכים דבר כבד-משקל, ולפחות לא היו שקרנים וסלפנים – מודים ומודעים הם לדברי הרבי כהווייתם, אך שכלם אינו מניחם לפרש את הדברים באופן ש"אכן זוהי הבטחה כפשוטה", ע"כ הם מפרשים ומודים, שאכן הבטחה היתה כאן, אך לעניות-דעתם ההבטחה שהבטיח הרבי היתה מפני שהשעה היא "שעת הכושר".

– אך כעת שמסלפים את דברי הרבי ועוקרים אותם מן השורש – משרבבים לכך את סברותיהם הפרטיות ומצהירים גלויות וברורות ש"אלו הם דברי הרבי" – הרי זה אבסורד שלא היתה דוגמתו בתולדות היסטוריית חסידות חב"ד. שומו שמים. לסלף ולשקר בדברי הרבי הכ"כ ברורים וחדים!...

את הנתונים שהובילו אותם למסקנות אלו הננו יודעים. אכן בעבר אף היו דברים דומים כפי שהתרחשו לאחרונה. ולדוגמא – בעבר הרחוק התקיים "קיבוץ גלויות המוני". המוני יהודים מכל השכבות עלו לשכון לבטח בא"י, לאחר תלאות רבות. היו אשר קראו לכך "אתחלתא דגאולה" – לעומת זאת הרבי שלל זאת מכל וכל: הס מלומר דברים כאלו ש"זו היתה תחילת הגאולה", ח"ו. והנה כיום כאשר נפתחו השערים במדינה ההיא ומעוד כמה מדינות – מכריז הרבי שזהו נדבך נוסף לסימני

בשעת מעשה האבן זיי געפילט אז ס'איז נאך דא חיות, זיי האבן אבער ניט געוואוסט וואס ס'וועט זיין אויף מארגן און אויף איבערמארגן, אזוי ווי מ'דארף חונט זיין בעוד מועד, איידער ס'הויבן זיך אן די ענינים של הרס אין גוף, (ווי מפרשים בריינגען אויף דער סוגיא, און אויף דעם פירוש פון דער ענין פון חניטה).

– איז כדי צו באווארענען, אז אויב מארגן וועט זיך אנהויבן דער ענין המיתה, זאל דאס זיין אין אן אופן אז דער גוף זאל בלייבן א שוה, כדרך גוף חנוט, האט געדארפט זיין דער "חנטו חניטה".

בשעת ער זאגט עם אבער "מקרא אני דורש" וואס שטייט אין דער מקרא – אז דאס איז פארבונדן מיט "זרעו", און ווי גערעדט פריער, אז דער אויפטו פון יעקב'ן לגבי אברהם ויצחק איז דאס בנוגע צו "זרעו".

וואס דערפון איז פארשטאנדיק אז דאס וואס יעקב איז "בחיים" איז דאס פארבונדן דערמיט וואס "זרעו בחיים", ווארום מ'פארגלייכט דא אז "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים":

אויב ס'זאל זיין א טייל פון "זרעו" וואס ער זאל ניט זיין "בחיים" ח"ו, אט דעמאלט ווערט דאס ווי אברהם וואס יצא ממנו ישמעאל, במילא קען ניט זיין "יעקב לא מת".

– זאגט ער אז "מקרא אני דורש – מה הוא בחיים אף זרעו בחיים" אז דער פסוק איז מבטיח אז "זרעו" וועט זיין בחיים, און דער פסוק פארגלייכט יעקב'ן צו זרעו – האט מען א הבטחה פון פסוק אז זרעו וועט זיין בחיים.

און בלשון הרמב"ם אז "ישראל עושיין תשובה ומיד הן נגאלין", ס'איז א הבטחה פון תורה אז "זרעו" וועט זיין בחיים, ווארום ס'איז א זיכערע זאך אז זיי וועלן תשובה טאן.

– ניט ס'וועט זיין א טייל, [ווארום] דעמאלט איז דאס אזוי ווי אברהם ויצחק, נאר "אל ידח ממנו נידח" איז דער פסוק מבטיח אז אויב זרעו איז נאר מזרע יעקב, וואס ביי יעקב'ן שטייט ניט ביעקב ולא כל יעקב, איז זרע יעקב שטייט ומפורש אין פסוק אז ער איז בחיים, במילא וועט ער זיין "חי" אלע מאל.

במילא פאלט שוין אראפ די שאלה "וכי בכדי חנטו חניטה", זיי האבן ניט געוואוסט וואס ס'וועט זיך טאן מיט זרעו, [דער פסוק (מה הוא בחיים אף הוא בחיים) האט דאך געזאגט דער נביא וואס די נבואה איז געווען [לאחר] לכמה וכמה שנים ודורות]. ע"ד הרגיל איז שכיחא היזקא בשעת מגייט אוועק "נתתי לפניך את החיים את הטוב" און דער היפך, ווער רעדט נאך אז מ'איז געווען אין מצרים, און מ'האט געוואוסט פארהאלטן דעם ארון יוסף האבן געוואלט פארהאלטן (און האבן געוואוסט) דעמאלט אז מ'דארף דאס האלטן אין מצרים, נאך דעמאלט – בחניטת יעקב, יוסף ובניו, [האבן זיי] געוואוסט אז מ'וועט זיך צוריק אומקערן אין מצרים ווארום מ'האט דארטן איבערגעלאזט דעם טף, און מ'האט געוואוסט אז מצרים איז "ערות הארץ", האבן די "חנטו חניטה וספדו ספדיא וקברו קבריא" ביי זיי קיין ספק ניט געווען, אז עכ"פ א "חלק" פון זרע יעקב וועט ניט זיין בחיים, און וויבאלד אזוי, וועט יעקב אויך ניט קענען זיין בחיים, במילא

דארף זיין "חנטו חנטיא", במילא וויבאלד אז "חנטו חנטיא" דארף זיין ספדו ספדיא וקברו קבריא.

וואס במילא דארף מען ניט אנקומען צו דעם ענין, אז זיי האבן געוואלט מן הספק באווארענען וואס וועט זיין אויף מארגן מיט יעקב'ן - אפילו אז מ'זאל זאגן אז זיי האבן געוואוסט אז דאס איז פארבונדן מיט "זרעו", וואס דאס לייגט זיך דאך אויך אין שכל: די מצריים זיינען דאך געווען "חכמת מצרים", איז ביי זיי געווען כו"כ ענינים אין שכל כולל אויך חכמת הנפש, ובפרט ווי פרעה האט געזאגט אז ער ווייס וועגן "אלקים", אבער ער ווייס ניט וועגן "הוי", וואס "אלקים" איז דאך ווי ער טייטשט דאס אפ אין שר"ע, עאכו"כ קבלה און חסידות, אז דאס איז דער בעל הכוחות והיכולת, כל הענינים שבטבע כולל אויך דעם נפש האדם, וואס זי איז אויך א חלק פון טבע, האבן זיי געוואוסט ווי אזוי דער נפש האדם ועאכו"כ דער גוף האדם איז פארבונדן מיט די בנים, און דער קישור הנפש בגוף אין יעקב'ן איז פארבונדן מיטן אופן פון הנהגת הבנים -

איז ביי זיי געווען א ענין פון "שכיחא היזקא", ווי גערעדט פריער אז ס'איז דא דער ענין פון "שמא יקדים קנה לוושט" אע"פ וואס דאס רעדט זיך וועגן א דבר תורה (שלוחי מצוה), אזוי איז ביי זיי ("חנטו חנטיא") אויך געווען בפשטות: אז אע"פ וואס יעקב איז געווען א צדיק, און אע"פ וואס ער האט געבענטשט זיינע קינדער, און האט זיי איבערגעגעבן די אלע הוראות אז מ'זאל זיך פירן בדרך התורה והמצוה - איז דאס אבער טאקע "שלוחי מצוה" - דער כח פון תורה ומצוות, דאס איז אבער א ענין וואס "שכיחא היזקא", און נאכמערער "קביעא היזקא", דערפאר וואס מ'האט געוואוסט אז זיי קערן זיך אום לאחרי קבורת יעקב, קערט מען זיך אום צוריק אין מצרים אין ערות הארץ, במילא איז דאס ניט "בכדי חנטו חנטיא" נאר דאס איז א "ודאי" אז ס'דארף זיין חנטו חנטיא, ווארום ביי עם וועט זיין ווי ס'איז געווען ביי אברהם ויצחק.

וואס דאס איז דער קישור פון די צוויי מאמרים.

. . און ויהי רצון אז יעדערע זאל זוכה זיין צו דער קיום ברכה זו, אז ער זאל זיין ווי די גמרא זאגט דא "אילן אילן במה אברכך" אז ער האט א צל און ער האט פירות מיט די אלע זאכן וואס ער רעכנט דארט אויס.

און ס'זאל זיין דער תכלית הברכות אז עס זאל זיין בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוה - "זרעו בחיים", און עס זאל זיין נאך מערער ווי ס'איז געווען פריער, אין אן אופן פון "הולך ומוסיף ואור".

און דאס וועט אויפשטעלן דעם "צבאות ה'" - דעם "יכלו כל הנשמות שבגוף", און מ'וועט ארויסגיין מקבל זיין פני משיח צדקנו, בענינו בזקנינו ובבנינו ובבנותינו - דער "צבאות ה' אשר יצאו מארץ מצרים" און דאס וועט זיין "ובני ישראל יוצאים ביד רמה", לחיים.

הנך שואל שאלה זו על הזמן העכשווי - וכי בזמן הנביאים קושי זה לא עמדה בעינה? הרי הם הבטיחו על בוא הגאולה, ולכאורה, באם הדבר תלוי בנו, כיצד היא תבוא?

וההסבר לכך פשוט. בהקדים דברי הרמב"ם בסוף הל' תשובה "אין ישראל נגאלין אלא בתשובה". ולכאורה ג"כ העיקר חסר מן הספק, שהרי אדם הוא בעל-בחירה וכיצד נתלית הגאולה בתשובתו?

אלא שבהמשך כותב הרמב"ם: "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה ומיד הן נגאלין!" כלומר, התורה מראש חישבה את פעמי הגאולה, וע"כ היא הבטיחה, הבטחה מלאה, ש"סוף ישראל לעשות תשובה", ובמילא באם העיכוב תלוי בנו - יסור הוא תיכף בנתינת כוח התורה.

עד"ז? כאשר הרבי ציווה לפרסם את ההודעה וההכרזה ש"הנה הנה משיח בא" ובד בבד הודיע שעלינו להתכונן לקבלו - בשעה שהרבי יצא בהכרזה דרמטית זו, בכך טמן כוחות בנוסח הבטחה, שההכנה שלנו - שלכאורה נראית כתנאי לקבלת פני משיח - תתבצע כראוי, וודאי וודאי שתתקיים נבואתו הברורה והחד-משמעית ש"הנה הנה משיח בא".

וכפי שמציין הרבי בשיחותיו, מהמובא במאמרי אדמוה"ז ש"נביא המנבא דבר, מתבססת נבואתו על סמך זה שהוא כבר רואה את מימוש נבואתו כאן למטה בעוה"ז". הרבי בנבואתו רואה כיצד היהודים כבר עשו תשובה וכבר סיימו את ההכנה, ואיך שהמשיח נמצא איתנו.

מכל הני"ל יוצאת מסקנא ברורה וחד-משמעית: כאשר הרבי הודיע את ההודעה ש"הנה הנה משיח בא", הוא לא הסמיק לכך תנאים ורמזים שונים, אלא זאת היתה הודעה ובשורה טובה, חד-משמעית, שאינה מתפרשת לשני פנים. בוודאות רבה ובנבואה ברורה הודיע הרבי שליט"א לכלל ישראל: "הנה הנה משיח בא"!!! שלא כמו אותם אלו שחישבו קיצין וטענו כי זהו "זמן מוכשר" - הרבי יצא בהודעה שאיננה נתמכת בשום תנאי ולא תלוי בכקוצו של יוד בשום גורם כלשהו, והודיע נחרצות: "הנה הנה משיח בא"!!!

כבכל דבר שבקדושה, ובפרט בנושא כה גורלי וחיוני לעם היהודי - נתפסה כאן "קליפת עמלק" ר"ל. לא רק באופן בו עמלק משתקף כאחד המטיל צינה וקור בכל דבר משולח, אלא אף הפירוש השני בעמלק: "עמלק בגי' ספק"!

ידוע לכל את אשר התפרסם בשבועות האחרונים מעל דפי עיתון מפורסם, כתבה בה מתראיין אחד המתיימר להיות חסיד, ואף מתיימר להעביר את דברי הרבי באשר לנושא המשיח.

בכך נבין היטיב, כיצד הרבי רואה את פני הדברים בפנימיות והסיק כי אין תערובת טו"ר, וכיצד אנו משקיפים על המתרחש ומה הן מסקנותינו.

ב. דבר נוסף עליו דיבר הרבי והודיע אותו בדרמטיות: "נסתיימה עבודת הברורים, וכעת העבודה היא לקבל פני משיח!" מבואר בתניא כי עבודתנו עתה היא בדרך עבודת הברורים, ולע"ל תהי' העבודה האמיתית באופן של "ושם נעשה לפניך כמצוות רצונך". המשמעות של "כמצוות רצונך" היא לא בשל העובדה ששם יקריבו קרבנות ולכן זה "כמצוות רצונך", שא"כ לכאורה הדברים היו צריכים להיאמר כבר בזמן הבית, ולמרות זאת הם נאמרים על הזמן דלע"ל! אלא הביאור בכך, מסביר הרבי, שלע"ל העבודה תהי' "כמצוות רצונך", משום שאז יגיעו לשלימות הדברים, האדם יהי' בשלימות, הבע"ח, הקלף, הצמר – הכל יהי' בשלימות. ולכן אז תתמלא משאלתו האמיתית של הקב"ה. דווקא לע"ל, כי אז נגיע לשיא השלימות ונוכל לקיים את המצוות במשמעותן הפנימית והאמיתית.

היוצא מכל הנ"ל: הרבי בא ושיקף את הדברים כפי שהם במצב ההווה, ואף רקס מכך "עתידי", שהיות והתקיימו כל הדברים הללו, ע"כ יצא בתוקף ואמר ברורות ובוודאות ש"הנה הנה משיח בא"! וצריך להתכונן אליו כראוי. וכדי לשלול סברות שונות בנידון, שיבואו ויטענו: "אכן עבודת הברורים נסתיימה וכעת צריכים להתכונן, אך מי ערב לנו שמשיח תיכף בא, יתכן והדבר יתארך ח"ו! – את זאת שלל הרבי מכל וכל בהודעתו הנחרצת ובנבואתו הברורה ש"הנה הנה משיח בא" וציווה לפרסמו ב"שטרעם" הכי גדול!

הבה נתבונן במהות הכנה זו על"י הכריז הרבי, האם היא תנאי לקבלת פני משיח, או גורם בלבד – וחסרונה לא יעכב ח"ו את ביאת המשיח. מדבריו הקדושים נראה ברורות. כי בכל פעם שהזכיר הרבי אודות הנבואה של ביאת המשיח, לא הסמיך לכך שום תנאי ואף לא תלה זאת בהכנותינו – הוא הודיע הודעה חד-משמעית: "הנה זה בא"!

כידוע ישנם שני אופני הכנה, ישנו שהאדם מנקה את הבית מכל שמץ של לכלוך, וכל זאת עבור האורח המיוחל – וישנו אשר אף מכין עבורו כלים נאים וקישוטים נאים.

והגע בנפשך – לולא הכנה זו האם האורח לא יבוא!! האורח יבוא אפי' ללא הכנה כלשהי מצידך. אך לאידך אלו פנים יהי' לך כאשר האורח יבוא במצבך ההווה. ע"כ מצידך וודאי תתכונן היטב – אם באופן של נקיון כל חלקי הבית מכל שמץ של לכלוך – "סור מרע", ואם באופן של – "ועשה טוב", כלים נאים וכו' – להתכונן במחדו"מ, חב"ד חגיית נהי"מ.

ולכאורה, יצדק הטוען: "היתכן? כיצד תלוי הדבר בנו ובהכנותינו, הרי האדם הוא בעל בחירה חופשית וא"כ בידו למנוע ולעכב לגמרי את בוא הגאולה? נשיב לו: "מדוע

- תרגום חפשי ללה"ק -

א. כיון שזו הרי התוועדות הקשורה עם ההילולא של אבא, הרי היו צריכים להתחיל עם ענין ותורה של בעל ההילולא, אך הרי רגילים גם להתחיל עם 'סיום'.

שזהו הרי אחד מהדרכים לתווך בין המנהגים שישנם ביום הילולא ויארציטי, בין אם יהיה זה ענין של התוועדות כפשוטה, שאז הרי זה קשור גם עם "גדולה לגימה שמקרבת", או בצד הפכי.

הנה בשעה שמקשרים זאת עם סיום הרי אז "עבידנא יומא טבא לרבנן" ביום שמסיימים מסכת, ואז יוצא תיווך של שני הענינים יחדיו.

ישנו גם ענין מיוחד, שבין הכתבים של האבא (הנמצאים כעת בדפוס וסויימו כבר), מביאוריו בש"ס (בששה סדרי משנה וגמרא) ע"ד הקבלה, אך עם דיון וביאור נפלא על כמה דיוקים ופרטים בסוגיות הש"ס ובמשנה.

[אך זהו הרי לא ענין של סיום, אני רק אזכיר את הענין שעליו האבא נעמד (בתחילת הספר שהולך עכשיו לצאת מהדפוס), ולאחר מכן יעברו לסיום, ולאחרי הסיום יבארו את הענין].

שהוא נעמד על הגמרא בתענית, שם אומרת היא שר' נחמן ור' יצחק היו ביחד בסעודה, אמר ר' נ' לר' יצחק "אמרי לה מילתא" – שיאמר איזשהו ענין.

– שמובן מאליו, שאע"פ שהגמ' אומרת "מילתא" סתם, הכוונה בזה לדבר תורה, בפרט עוד שולחן שישנם בו שניים, צריך הרי ודאי להיות "דברי תורה", איזה "שניים" שלא יהיו, עאכו"כ אמוראים, וגדולי האמוראים כמו ר' נ' ור' יצחק, עאכו"כ שהשאלה והבקשה הובאה בתושבע"פ, וכפי שזה מוכח גם מהענינים מהמשך הסיפור – ענה לו ר' יצחק: "הכי אמר ר' יוחנן אין משיחין בסעודה". (ז"א על זה שהוא ביקש ממנו לומר בשעה שישבו בסעודה, מילתא, דבר תורה, הוא ענה לו שר' יוחנן אמר "אין משיחין בסעודה").

אחר כך ממשיכה הגמרא ש"לבתר דמסיימי סעודתא" (לאחרי שהם סיימו את הסעודה), וכבר הלך הענין שר' יוחנן אמר של "אין משיחין", נשאר הרי מקום למילוי הבקשה שהוא ביקש ממנו ש"לימא מר מילתא", אמר הוא לו "הכי אמר ר' יוחנן יעקב לא מת".

מקשה מיד ר' נחמן "וכי בכדי ספדי ספדנא וחנטו חנטיא וקברו קברנא" – ז"א היות שלא מת מה היו כל אותם הענינים, זהו הרי היה "בכדי" – ללא שום תועלת, הוא הרי היה חי – "אמר לי" (הוא ענה לו) ר' יצחק מקרא אני דורש (שכתוב) "ושבתי . . ואת זרעו" "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

. . ב. שבזה מתבטא גם ההמשך של "יעקב לא מת", שעל זה ישנם כמה דיוקים (וכמו שהמפרשים נעמדים על זה):

השאלה הראשונה: למאי נפקא מינה?

הנפקא מינה פשוטה מאוד: היות שיעקב לא מת אז הוא הרי "אינו מטמא" מת מטמא, חי

בשנים הקודמות הרבה הרבי לדבר ע"כ שהעולם נהי' מידי יום מזוכך יותר. וא"כ מוכרחים לומר שהגאולה קרובה יותר ביום זה מקודמו.

והביאור בזה:

הרי בכל מצוה ממשיכים אור ומאז מתן-תורה פועלים היהודים בעולם בירור וזיכוך. א"כ מאז ועד היום מצטרפת עבודתם של הדורות שקדמו לנו, ונותרו איפוא רק פחים קטנים לברה, ומובן כי העלם מזוכך כיום יותר מתמיד.

לאידך גיסא. מובא במס' סוטה שטרם ביאת המשיח "אין לך יום שהוא מרובה מקללתו של חבירו". א"כ כיצד אמים הדברים יחדיו?

אלא, כאמור, ישנם דברים בעולם שהם בחיצוניות, וישנם אשר בפנימיות. כאשר נפעל זיכוך בעולם, פגע הדבר אך ורק בפנימיות העולם, ואילו בחיצוניות לא ניכר מאומה מפעולתו.

וליתר ביאור, למה הדבר דומה:

כאשר השתוללה "שיטת ההשכלה" בעולם, או-אז היו שיטות היפך התורה. הם היו עבודות-זרות שונות שהסתתרו מגלימת שיטות, כמו הסוציאליזם, קומוניזם, דמוקרטי. מטרתם היתה לעקור כל שורש יהודי וכביכול טענו הם שזו הדרך, שזהו הצדק והישר שיציל את העולם מקריסה.

כיום, המושג 'שיטה' לא קיים כלל. כל הטענות למיניהן גובלות בעם-הארצות גרידה ואינן נובעות מבחינה אידיאולוגית – אלו אנשים מופקרים וחסרי-דעת. א"כ יוצא איפוא כי פנימיות המושג 'שיטה', נופץ.

עפ"ז נבין היטב את דברי הרבי ואת משמעותם האמיתית:

א. הרבי הודיע שמישיח החל לפעול את פעולתו ביעוד הגאולה "וכיתתו חרבותם לאתים" – זאת על-סמך פגישת הפיסגה בין שני המלכים, בה הוחלט על צימצום הנשק, ומטרת כספו יאומץ לישוב העולם. לכאורה מהו כל הרעש, שני מלכים נפגשו יחדיו, וכי מה בכך?

אלא הרבי החודר בראייתו לפנימיות הדבר ראה את המתרחש באור גאולה. הוא הסיק מכך שמישיח החל לפעול את פעולתו – "וכיתתו חרבותם לאתים". כלומר, מצד 'שיטת המלכות' של דינא דמלכותא דינא, מצד תוקף המלכות שבהם פסקו גויים ממלכי אומות העולם ש"וכיתתו חרבותם לאתים", אין צורך יותר בכלי-נשק – עדיפה ההשקעה לישוב העולם. זה אשר ימשיכו הם במלחמות, אין זה קובע כאן מאומה – הרווח שיצא מזה הוא שסדרי הטבע (כמו גם קליפת המלכות של ימינו) נופצו. א"כ קובע הרבי נחרצות שזהו מפעולתו של המשיח: "וכיתתו חרבותם לאתים!"

לא מטמא.

אף שאומרים ש"קברי צדיקים אין מטמאין באוהל" אך אוחזים הם הרי שבמוגע כן מטמא, אבל על יעקב אין את הענין הלזה, היות שעליו ישנו להענין שאמר ר' יוחנן יעקב לא מת, וכפי שרש"י מפרש עוד יותר בהדגשה ש"לעולם מת מטמא ואין החי מטמא" (וכלשון הידוע בגמרא).

שזה הנפקא מינה לפועל בימינו אלו.

ג. שכאן שואלים המפרשים את השאלה – למה דוקא יעקב?!

– אמת אמנם שהוא היה ה"בחיר שבאבות", אבל מהו הקשר של "בחיר שבאבות" לזה שהוא "מת" או "חי", משא"כ אצל אברהם ויצחק?

שעל כך הוא אומר: "מקרא אני דורש", שזוהי התשובה לא רק על הענין של "בכדי חנטו חנטיא" אלא בדרך ממילא גם עונה מדוע דוקא יעקב:

[רק שעל זה היה טעם פשוט; הוא לא הצטרך לומר לו זאת קודם, אבל בשבילנו זה נעשה מובן עוד יותר מההדגשה של הפסוק].

החילוק של יעקב ואברהם ויצחק היא (כפי שאומרת הגמרא בפסחים), ש"אברהם יצא ממנו ישמעאל, יצחק יצא ממנו עשו, יעקב מטתו שלימה" שאצל יעקב אמרו כל הילדים "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" ויעקב ענה "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", שאצל יעקב היתה "מטתו שלימה".

שבזה מתבטא החידוש של יעקב, שמכיון שהבן נלקח הרי מצד ההורים ובפרט מצד האב, הרי אצל אברהם ויצחק היות שאצל אברהם היה ישמעאל, שישמעאל הוא הרי היפך הרצון, עד"ז עשו הוא היפך הרצון, במילא בנוגע לנשמתם זה הרי חי – "צדיקים במיתתם קרויים חיים"; אצל יעקב אבל החידוש הוא שיעקב אבינו לא מת, דהיינו, שהגוף חי, כפי שאומר רש"י חי לעולם – הענין של גופו:

הגוף של אברהם ויצחק "קשור" עם ישמעאל ועשו, שבענין ד"יצא ממנו ישמעאל" ידוע הדיוק ש"יצא" – אמנם "ממנו" אבל באופן של "יצא", וכמו שהוא אמר "גרש את האמה הזאת ואת בנה", ועד"ז אצל יצחק הרי "כי ביצחק יקרא לך זרע – ולא כל יצחק".

בנוגע אבל לגוף שזה נהיה בעת הלידה, זה אבוד. ישנו חלק גוף אברהם שנשאר אצל ישמעאל (כביכול), וחלק גוף יצחק אצל עשו והיות שהחלק "מת" ביחד עם ישמעאל ועשו, במילא לא יוכל להיות אצל אברהם ויצחק [מצד הגוף] "חי" לעולם.

משא"כ אצל יעקב, שאצלו הייתה "מטתו שלימה" (כל הילדים שלו כולל גם "ואת דינה בתו"), במילא על ידי "זרעו בחיים (זהו) אף הוא בחיים".

ד. אבל בשעה שהוא אמר לו "יעקב לא מת", לא היתה זה אצלו כל שאלה במה שיעקב מחולק עם אברהם ויצחק, מכיון שזהו דבר פשוט שאברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק יצא ממנו עשו, והגוף יש לו שייכות לילדים, ונותן הלאה לילדים, ע"י טיפת האב, לובן שממנו גידים

ועצמות עם כל הענינים כפי שהגמרא מונה אותם.

אבל מה היתה אצלו השאלה – "וכי בכדי חנטו חנטיא": אם כך מה היה צריך לחפש עצות שהוא ישאר (קיים)?!

עונים על כך: "מקרא אני דורש". ושואלים על כך את השאלה, איפה בזה התשובה על "בכדי חנטו חנטיא"?! אומר רש"י שהם לא ידעו מכך. מדוע הם לא ידעו? ואם הם לא ידעו מה צריך בכלל את ה"מקרא אני דורש" – הוא היה צריך לומר ש"בכדי חנטו חנטיא" שהם לא ידעו מזה? [ז"א] אמת אמנם ש"יעקב לא מת" אבל הם לא ידעו מזה –

לאחמ"כ מה שיותר אינו מובן הוא, שאם רוצים לומר ש"יעקב מת" בנוגע להנשמה, הרי אז מובן שאלה שצריכים לחנוט לא ידעו שהוא חי, מכיון שלנשמת יעקב אין להם כל שייכות, הם אינם יכולים למששה.

אך באם מדובר ש"יעקב לא מת" פירושו גם על הגוף, מה זאת אומרת שהם לא ידעו – הם הרי חנטו את הגוף?! הם הרי היו צריכים לראות – הרי אינו דומה מישוש גוף חי (חונט גוף חי) או חונט גוף שאינו חי, א"כ מה המשמעות לכך שהם לא ידעו?!

ה. והביאור בזה:

בשעת מעשה הרגישו הם שיש עדיין חיות, אך הם לא ידעו מה יהי' מחר ומחרתיים. כך שצריך לחנוט בעוד מועד, לפני שיתחילו להיות ענינים של הרס בגוף, (כפי שמביאים המפרשים על הסוגיא, ועל הפירוש של ענין החניטה).

– וכדי להבטיח, שאם מחר יתחיל ענין המיתה, יהיה זה באופן שהגוף יישאר שוה, כדרך גוף חנוט, היה צריך להיות ה"חנטו חנטיא".

אך כאשר הוא אמר לו "מקרא אני דורש", שכתוב במקרא שזה קשור עם "זרעו", וכמדובר לעיל, שהחידוש של יעקב לגבי אברהם ויצחק הוא בנוגע ל"זרעו" –

שמזה מובן שזה שיעקב "בחיים" הרי זה קשור בכך ש"זרעו בחיים", היות ומשווים כאן ש"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים":

הרי אם יהיה זה חלק מ"זרעו" שלא יהיה "בחיים" ח"ו, הרי אז יהיה זה כאברהם שיצא ממנו ישמעאל, ובמילא לא ייתכן ש"יעקב לא מת".

– לכן אומר הוא "מקרא אני דורש" – "מה הוא בחיים אף זרעו בחיים", שהפסוק מבטיח ש"זרעו" יהיה בחיים והפסוק משווה את יעקב לזרעו – ישנה הבטחה מפסוק שזרעו יהיה בחיים.

ובלשון הרמב"ם ש"ישראל עושין תשובה ומיד הן נגאלין", זוהי הבטחה של תורה ש"זרעו" יהיה בחיים, כיון שמובטח הדבר שהם יעשו תשובה.

– לא יהיה זה חלק, [כיון ש]אז זה הרי כאברהם ויצחק, אלא "לא ידח ממנו נדח". הפסוק מבטיח שאם זרעו הוא רק מזרע יעקב, שגבי יעקב לא כתוב ביעקב ולא כל יעקב. בזרע יעקב

הרבי – משה רבינו שבדור – יצא בהודעה דרמטית: "פקוד פקדתי" ["הנה הנה משיח בא!"], "כעת השליחות היא להכין את העם לקבלת פני משיח צדקנו!"]. אך הרבי לא הסתפק בכך, והוסיף ואמר ש"כבר נסתיימה עבודת הביורורים". כן בש"ק פי משפטים הודיע הרבי אשר "משיח החל לפעול פעולתו". דוגמא לכך הביא הרבי ממאורעות הזמן ההוא, איך שנפגשו שני מנהיגי העולם והחליטו לצמצם בנשק "לישוב העולם". בכך מתקיימת הנבואה של "וכיתתו חרבותם לאיתנים".

והדברים לכאורה דורשים ביאור. אם משיח אכן פועל פעולתו – כיצד א"כ יש תערובת טו"ר?! אלא הביאור בזה, בהקדים משל לחולה מסוכן שמצבו אומר נואש. בא רופא מוסמך וקבע, שבאם ב-24 שעות הקרובות תתקוף את החולה "קרה", בכך תדעו שהחולה יצא מכלל סכנה והוא עתיד להבריא. וכך הוזה, ה"קרה" תקפתהו והרופא קבע כי החולה מבריא.

רופא פשוט שעומד לנוכח הדברים, משתומם למשמע פסיקת הרופא: "הרי 'קרה' סימן בוטה הוא לחולי, ועל סמך מה קבע הרופא אשר "החולה מבריא"?

והביאור בזה בפשטות. הרופא הגדול רואה את הדברים באור "פנימי, וכפי מיטב ראייתו הוא פוסק כי "קרה" זו רפואה היא לחולה, ואילו הרופא הפשוט, המביט אל חיי החולה 'בחיצוניותו' ו"קרה זו שתקפתהו מסימני מחלה היא" – עומד ומשתומם לנוכח פסיקת הרופא המוסמך!

לנו אין כל הבנה והשגה בענינים פנימיים, ולדוגמא: כאשר אדם מברך על אתרוג הוא ממשיך בזה קדושה וקרוב לוודאי שרוב הנוכחים אינם חשים את הקדושה שבאתרוג שנמשכה ע"י הברכה, היות ואנו מביטים על חיצוניות הדבר, ואילו בפנימיותו, אין לנו כל מושג והבנה.

וידוע הסיפור עם הרבי נ"ע ועם האדמו"ר הקודם, כאשר הובאו לפניהם כלים שנגנבו מהמלוכה, שהיו אצורים באוצר הנקרא אז "הגניזה החרסונית", וביקשו מהם לזהות אלו כלים קדושים בהם השתמשו צדיקים, ואלו מהכלים אומצו ע"י סוחרים שונים ככלים קדושים. הרבי נ"ע משמש בכלים וזיהה בהם תיכף את הקדושים שבהם, ואילו את החולין הניח הצידה. אותו אחד ניסה אף להביא את הכלים לאדמו"ר הקודם, שאף הוא משמש בהם והתוצאות היו זהות לחלוטין, כפסיקת אביו...

מכך רואים אנו במוחש את ההפרשים הגדולים שבין ראייתנו החיצונית לכלים ולשאר הדברים בעולם – לבין ראיית הצדיק החודרת לפנימיות החפץ או הגברא.

אעפ"כ, ישנם דברים שאפילו אנשים פשוטים כערכנו, ע"י התבוננות קצת נוכל להבחין בפנימיות הדברים.

במה דברים אמורים?

כתוב מפורש בפסוק שהוא בחיים, במילא יהיה הוא "חיי" תמיד.

במילא לא קיימת כבר שאלה ש"וכי בכדי חנטו חנטיא" – הם לא ידעו מה ייעשה עם זרעו, [הפסוק (מה הוא בחיים אף הוא בחיים) הרי אמר הנביא שהנבואה היתה לאחר כמה וכמה שנים ודורות]. ע"ד הרגיל הרי שכיחא היזקא בשעה שנתנים "נתתי לפניך את החיים ואת הטוב" וההיפך, מי מדבר עוד שהם היו במצרים, וידעו להחזיק את ארון יוסף, רצו להחזיק, (והם ידעו) אז שצריך להחזיק זאת במצרים, עוד אז – בחניטת יעקב, יוסף ובניו, [הם] ידעו שהם יחזרו למצרים כיון שהם השאירו שם את הטהף, והם ידעו שמצרים היא "ערות הארץ", הרי על ה"חנטו חנטיא וספדו ספדיא וקברו קבריא" לא היה אצלם כל ספק, שהרי עכ"פ "חלק" מזרע יעקב לא יהיה בחיים, ומכיון שכן, יעקב גם לא יוכל להיות בחיים, ובמילא צריך להיות "חנטו חנטיא", ואם כבר "חנטו חנטיא" צריך להיות ספדו ספדיא וקברו קבריא.

שבמילא אין צורך להגיע להענין, שמן הספק הם רצו לברר מה יהיה למחרת עם יעקב. כי אפילו אם נאמר שהם ידעו שזה קשור ב"זרעו", שזה מונח הרי גם בשכל: המצריים הרי היו "חכמת מצרים", אז אצלם היו כו"כ ענינים בשכל כולל גם חכמת הנפש, ובפרט כפי שאמר פרעה שהוא יודע אודות "אלקים", אבל הוא אינו יודע אודות "הוי", ש"אלקים" זה הרי כפי שמפורש בשו"ע, עאכ"כ בקבלה ובחסידות, שזה בעל הכוחות והיכולת, כל הענינים שבטבע כולל גם נפש האדם, שהיא ג"כ חלק מהטבע, שהם ידעו איך נפש האדם ועאכ"כ שגוף האדם קשור עם הבנים, וקישור הנפש בגוף ביעקב קשור עם אופן הנהגת הבנים –

הרי אצלם היה ענין של "שכיחא היזקא", כמדובר לעיל שישנו ענין של "שמא יקדים קנה לוושט", אע"פ שזה מדובר אודות דבר תורה (שלוחי מצוה), כך גם אצלם ("חנטו חנטיא") היה בפשטות: שאע"פ שיעקב היה צדיק, ואע"פ שהוא בירך את ילדיו, והוא מסר להם את כל ההוראות שיתנהגו בדרך התורה והמצוה – אבל זהו אכן "שלוחי מצוה" – הכח של תורה ומצות. אך זהו ענין של "שכיחא היזקא", ויתירה מזה "קביעא היזקא", כיון שידעו שהם ישובו לאחרי קבורת יעקב חזרה למצרים, לערות הארץ, ובמילא זה לא "בכדי חנטו חנטיא" אלא זהו "ודאי" שצריך להיות חנטו חנטיא, כיון שאצלם יהיה כפי שהי' אצל אברהם ויצחק.

שזהו הקישור של שני המאמרים.

. . ויהי רצון שכל אחד יזכה לקיום ברכה זו, שהוא יהיה כפי שהגמרא אומרת כאן "אילן אילן במה אברכך" שיש לו צל ויש לו פירות עם כל הדברים האלה שהוא מונה שם.

ושיהיה תכלית הברכות שיהיה בנין ובנות עוסקים בתורה ובמצוה – "זרעו בחיים", ושיהיה עוד יותר מכפי שהיה קודם, באופן של "הולך ומוסיף ואור".

זהו יעמיד את "צבאות ה'" – את "יכלו כל הנשמות שבגוף", ויצאו לקבל פני משיח צדקנו, בנערינו בזקנינו ובבנינו ובבנותינו – ה"צבאות ה' אשר יצאו מארץ מצריים" זה יהיה "ובני ישראל יוצאים ביד רמה", לחיים.

(משיחה זו נערך והוגה 'ליקוט' ש"ל לש"פ יחי' ה'תנש"א (לקו"ש זל"ה))

משקל כנגד דברי הקב"ה: מדוע שתו ישראל את ליבם לדבריו הצוננים? במה שונה "עמלק" זה מ"עמלק אשר בקרבך" שאליו אינך שת ליבך והנך דוחהו על הסף?

אלא שעמלק הגיע באופן של "אשר קרד". הוא הטיל צינה וקור בבני ישראל – או כהפירוש השני המובא בחסידות ש"עמלק הטיל ספיקות בבני ישראל" – עמלק בגי' ספק.

וכאן מתעוררת תמיהה, עמלק משתקף כאדם קר כמפזר קור וצינה בכל דבר משולח, וא"כ, כיצד ניהל עמלק מלחמה עוקבת ליסיכול רצונו של הקב"ה – המטרה הנכספת שהיהודים יקבלו את התורה – הרי עמלק מהותו צינה וקור, וכיצד מתעורר אדם קר לנהל מלחמה בתוקף כ"כ!?

אלא הביאור בזה: עמלק אכן ניהל מלחמה במטרה אחת בלבד – לקרר ולצנן. הוא ניצל כל מיני תכסיסים וניצולי רגשות, בכדי לקרר את בני ישראל מלקבל את התורה, הכיצד:

עמלק, התעטף בגלימת יהודי כשר שכל מטרתו קדושה וטהורה, ובכך הוא פנה ליהודי והירצה לפניו: "אכן לקיים את ציווי הקב"ה מוכרחים וחייבים, אך אין צורך ביהתלהבות. אדם צריך להתהלך בדרכי נימוס, ואילו ההתלהבות מנגדת לכך. אכן, לך קבל את התורה, אך צעד בדרכי נימוס. בנחת ובשלוה".

אך באם עמלק מתיימר להיות 'מנומס', הכיצד מנהל הוא מלחמה כה עוקבת ואינו מרפה ידיו עד אשר יתבצע זממו: אלא, עמלק רחוק מלהיות מנומס, אדרבא! הוא מנהל מלחמה תקיפה, בדרך חתחתים בטענות ומענות שונות, כשהעיקר הוא מטרתו הנכספת – לקרר את בני ישראל! ולכן, יגייס את כל המשאבים ואת כל האפשרויות, ואף יתריע בבניו: "יתהיו נורמלים. חידלו לבצע מעשים מופרעים, שאין הדעת סובלתם!"

ולאחר שניסה לפעול זאת בבניו, הדרך סלולה לפניו, וכאן בא הפיי השני בעמלק – "עמלק בגי' ספק". בכך הוא מטיל ספק בכל הנושא: "וכי מי ערב לך שאכן צריך להמשיך בדרך. אולי הוא ניסיון ה' על אף ציווי הברור והחד משמעני 'ויסעו'!". אך בניו לא נרתעו מכך, ניצחו במלחמה עמו וצעדו באיתנות רבה לקבל את התורה, ומשם לארץ ישראל – ארץ טובה ורחבה.

בישע"י מובא הפסוק: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". כלומר, שאותם התרחשויות שהיו בעת יצי"מ, משתקפים ג"כ בגאולה העתידה באופן נפלא, כאשר לא נופל כחוט השערה מהמאורעות שהתרחשו ב"ימי צאתך מארץ מצרים", לעומת איך שהדברים משתקפים בימינו אלו, באופן כה בולט.

בענינים השייכים לנשיא הדור אשר עומד בראשם: "וועט מען עם דאך זיכער ניט אויסנארען"

חלקים ממכתב נדיר ומיוחד של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לאגו"ח בארה"ק, ממנו ניתן ללמוד על מדת ההתמסרות והביטול הדרוש בכל הענינים הקשורים לנשיא הדור העומד בראשם • הדברים נסובים בעיקר אודות המצב דאז בישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק

– פרסום ראשון –

. . . (יד) הנקודה העקרית בסיפור ישיבת ת"א היא, שעליהם להחליט ברור ובתוקף – במה רצונם בפנימיות: אם לבנות את הבנין ויהי מה, ואז בדרך ממילא ימצאו את הדרכים המתאימים לזה, ובודאי גם האמצעים ימצאו; ואלו שאין ברצונם הפנימי לבנות את הבנין (כ"א להרוס אותו, או עכ"פ לעמוד בתנועה של ימה לי ולצרה הזאת!), הרי בכל אופן במדה זו צריכים להתחשב עם רצון וחפץ מייסד המוסד, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר שמנהלו – שלא להתערב בכל עניני המוסד, ולא להחליש על ידי עמדתם את אלו הרוצים עדיין להקים את המוסד. וכבר כתבתי שאין זה ענין שלי, אלא של כ"ק מו"ח אדמו"ר – שגם בהיותו בעלמא דין לא הי' מן הנכון ומהטוב להכניס בהד' אמות שלו ענינים של פניות ופוליטיקה וכו', ומכש"כ וק"ו כשהוא מנהל את המוסד מעולם האמת, וועט מען עם דאך זיכער ניט אויסנארען [= שאותו בודאי לא יוכלו לרמות]. ואין לפסוח אל שתי הסעיפים. ויתבררו ויתלבנו הדברים.

באמת, לא הורגלתי בנוסח דברים כאלו, אבל רואה אני אז מימאטערט מיך, און מיפטרט אוועק מיין צייט [= שמטרידים אותי ומבזבזים את זמני] על שקו"ט של רצוא ושוב ולך ובא להמשיך הדבר וכו' וכו' – און פטרין אוועק זייער צייט אויך, וואָרום איך זע ניט וואָס מ'האָט געוואונען פון אָפציען די זאָך נאָך עטלעכע חדשים [= ומבזבזים ג"כ את זמנם הם, היות ואינני רואה מה הרוויחו מלמשוך את הדבר עוד כמה חודשים], ואחת משתי אלה: אם ברצון מייסד המוסד ומנהלו שיהי' המוסד קיים ויתפתח, וועט ער זיכער אויספירן [= הוא בוודאי יפעל זאת], ובנוגע להמשתתפים – הרי אלו שיזכו לזה ישתתפו, ואלו שלא יזכו – וועט ער זיי ארויפשטעלן [= יעמיד אותם] בחסד וברחמים. ואם, ח"ו, אין ברצון מנהל המוסד שיתפתח – איז אויך אַ שאַד די טרחה פון די וואָס מאַכן קאָלע, וואָרום ער קען זיך [מ]פראַווען אָן זיי, און זיי קאָנען זיין זיינע שולחים אויף אַנדערע זאָכן [= זה ג"כ חבל (על) הטרחה של אלו שמקלקלים, מכיון שהוא יכול לפעול זאת בלעדס, והם יכולים להיות השלוחים שלו בדברים אחרים].

"כבכל דבר שבקדושה, ובפרט בנושא כה גורלי וחיוני לעם היהודי - נתפסה כאן "קליפת עמלק" ר"ל!"

דברי הרה"ח ר' יואל שוי' כהן בעת חגיגת "סיום הרמב"ם"
בבית רבינו שבבבל - 770, יום ה' ד' אדר ה'תשנ"ג
כפי שפורסמו בשעתו בגיליון "משיח וגאולה - דעת תורה"

הר' כהן פתח את דבריו בהתייחסותו לכותרת הזועקת מגוף המודעה (המזמינה לשמוע את דבריו) שהוא יסוב את דבריו על "מבצע משיח":

על אף שהדברים כה בהירים, חדים ופשוטים כ"כ, אך כאשר ישנם כאלו העומדים בצידו השני של המתרס – כביכול – ומתריסים כלפינו הסברים בצורה בוטה – גורם דבר זה לפיזור ערפל ולבלבול יוצרות, על אף פשטותם הזועקת.

"אנו נמצאים כעת בעיצומו של חודש אדר – "החודש אשר נהפך"..." וכפי המנהג קוראים בשבת טרם הפורים את פרשת 'זכור' את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים", שקשור עם הנס דפורים, שכידוע 'המני' הוא מזרע עמלק.

בהתבונן על המתרחש כאן ועל מהלכי הדברים, מוצאים אנו דבר פלא:

משה רבינו – רבן של ישראל – מודיע (חגיגת) ליהודים הנאנקים והנאנחים בארץ מצרים: "פקד פקדתי", והיהודים אשר נכחו לאורך כל הדרך ביי המכות שהפליא הקב"ה במצרים, ובנסים הגדולים שעשה למענם – האמינו לדברי משה רבינו, שאכן הוא נפקד מהקב"ה לגאול את עם ישראל מארץ מצרים.

והנה, בדרך צאתם ליוו את בניי נסיונות שונים בלתי צפויים – מאחוריהם: "והנה מצרים נוסע אחריהם"..." ומלפניהם משתרע הים הגדול והקב"ה מצווה: "דבר אל בניי ויסעו!" ואז כידוע קפץ נחשון בן עמינדב לים, מבלי להתחשב בנסיונות, ונעשה נס והים נבקע לשנים. באותו הזמן ידע עם-ישראל גילויים נעלים, שלא היו כמותם, וכמ"ש "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה גדול שבנביאים", הגילויים שהיו בעת קריעת ים סוף היו נעלים יותר מאשר הגילויים שהיו בעת יציאת מצרים – והכל מכון למטרה אחת ויחידה: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". הכל מכון למטרת קבלת התורה, ומשם יעלו בניי לשכון בטח בארץ-ישראל.

והנה כאן, לאחר גילויים כה נעלים, ולאחרי מסע ארוך למוד נסיונות – הם עברו את כל השלבים וכבר הם "בדרך"..." – משתרבב עמלק ומדבר אל לבבות העם היהודי ומשכנעם לא להמשיך בדרך. ושאלת השאלה: היתכן? האם דברי עמלק מהווים

טו) כנראה שאחת הסיבות להבלי סדרים **בהנ"ל** (כוונתי בהנ"ל לא רק בהשיבה בת"א, אלא גם בשאר הענינים) הוא מה שהרה"ח ווי"ח אי"א נוי"נ וכו' הר"מ שי' גוי"א לא מסר נקודה אחת מה שבקשתיו למסור **ובהדגשה**. במילא מוכרח אני לשנותה עוה"פ, ובבקשה לפרסמה בין כל אנ"ש. והנקודה היא:

בכלל* עבודת חב"ד באה"ק ת"ו עומדת עתה על פרשת דרכים, היינו שיש הברירה אם שתתנהל מכאן ולהבא באופן שהתנהלה בשנים האחרונות, היינו בהיכי תיתי, וועט עס גיין איז גוט, וועט עס לוינען איז גוט, ובאם לאו – מאַכט אויך ניט אויס, און אפשר – נאָך בעסער [= באם זה ילך (יצליח) – מה טוב, אם זה ישתלם – מה טוב, ובאם לאו – זה ג"כ לא נורא, ואולי – יותר טוב].

או שיבססו העבודה על בסיס נכון, ובהתפתחות והתפשטות המתאימה, הן כלפי פנים והן כלפי חוץ.

מובן מעצמו, שכשאוחזים באופן הא' אין זה שולל את האפשריות אשר לאחר זמן ינקטו באופן הב'. ועוד זאת, אשר אז אין לוקחים על עצמם כל אחריות; ער האָט גאָר ניט צוגעזאָגט, גאָרניט גענומען אויף זיך, און פאַרקערט, פאַר יעדער פעולה, גם הקטנה שבקטנות, קומט עם אַ דאָנק הן בעולם הזה והן בעולם הבא [= כשהוא לא ציווה כלום, אינם לוקחים על עצמם כלום, ולהיפך, עבור כל פעולה, גם הקטנה שבקטנות, מגיע להם תודה הן בעוה"ז והן בעוה"ב].

משא"כ כשינקטו בדרך הב' לוקחים על עצמם אחריות גדולה ביותר, הן כלפי פנים והן כלפי חוץ. ואז גם שוללים האפשריות לאחוז אח"כ באופן הא'. אבל מובן ג"כ, שאי אפשר לדעת מראש, אם לאחר זמן יהיו אותן היכולות והאפשרות לפתח עבודת חב"ד באה"ק ת"ו כמו שישנם עתה, ואשר גם עתה פחותים הם ביותר ממה שהיו אשתקד.

ולכן בקשתי את הרמ"ג שי' שיעשו אסיפה, ולא ינהלו תעמולה, כי אם ימסור את השקפתי הנ"ל על אופן עבודת חב"ד באה"ק ת"ו. ויציע לכל אחד ואחד שיודיעני את דעתו, היינו אם הוא אחוז באופן הא' (אז, מובן מעצמו שאו שיודיעני עדי"ז, וגם אלו שלא יודיעוני ולא יענו כלל, הרי מוכרח אני לחשבם ולצרפם להמחנה דהאוחזים באופן הא', או דאלו שאינם רוצים להשתתף בכלל בעבודת חב"ד באה"ק ת"ו).

ואלו המקושרים באמת לפעולות כ"ק מו"ח אדמו"ר, ובמילא רוצים בהתפתחותם ומוכנים להקדיש לזה חלק מסויים מכל השייך הן בממונם והן בגופם ואפי' בנשמתם, יודיעוני ג"כ. ואז אדע, אם יש ביכלתי לגשת לתכנית עבודה מורחבת באה"ק ת"ו, או שעדין לא זכינו לזה.

ועוד הפעם הנני להדגיש, אשר כאו"א יענה ביחוד בשביל עצמו ובמעטפה מיוחדת, כדי שלא יהי' בזה כל ענין של כפי', הלבנת פנים ובושת וכו', כיון שזה הענין רציני ביותר, וכנ"ל שצריכים להשקיע בזה (איינשטעלן) לא רק ממון וגוף אלא גם נשמה.

* מכאן ואילך, פורסם בא"ק ח"ו עמ' רנ"ה-ו.

ב"ה, התחלת אד"ר ה'יתש"ל"ג ברוקלין, נ.י.

הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו' מוה' אפרים שי' וולף

שלום וברכה!

בהמשך להשיחה הטלפונית מועתק בזה המענה על מכתבם מיום כ"ז שבט, ש.ז. ע"ד האם להזמין פגישה אצל שר השיכון וכו':

"לא היתה כלל הכוונה שיתחילו לדבר ע"ד בני' בירות"ו, כ"א אך ורק להראותם שבפנ"מ – מוצאים (בחוגים אחרים, כמובן) עסקנים חדשים (בחב"ד – במשך עשר השנים האחרונות "א"א למצוא" בשום אופן:

ר"י בתו"ת, תלמידים לתו"ת ולתו"א (אף שאר הישיבות מלאות) מי שיעשה **משהו** בנוגע למצב הכספי בתו"א, מי שיעשה **משהו** בהתדרדרות **וחרבן כל עניני חב"ד בת"א** (שהייתה לפני **מרכז** – חב"ד באה"ק), מי שיעשה משהו לארגון (עכ"פ לעורר מהתרדמה **העמוקה**) דחב"ד בירות"ו ב"ב וכו', מי שידפיס עכ"פ פעם **אחת בשנה מודעה אחת** במכ"ע שיש ספרי חב"ד שנדפסו ואפשר לקנותם – ומה שמבהיל ביותר שאין **אף אחד** בכל אה"ק שבמשך **עשר השנים** הרגיש שהוא בעצמו צריך לעשות משהו בכ"ז – אך ורק זה שאחדים **ענו וכתבו** לי (במענה על **תביעות** מכאן (לא ח"ו – מעצמם)) **"שבודאי יבש"ט שהרי נשיאינו אמרו שיד החסידים תהי' על העליונה"** – והנוסח הולך ונשנה **עשר שנים ויותר**, אלא שלאחרי ההתועדות דתשרי זה הוסיפו שהי' כ"ז **"מלכתחילה אריבער"**. ופשוט שכשארין **"יד" פעילה** – די באסיפה). ועסקנים הנ"ל: **"בלי היכרות מיוחדת כלל, בלי זירוז ותביעות מארצה"ב וכו' כלל, בלי שיראום דרך כלל – פועלים ומצליחים.**

מה תקוה לתועלת מכתבתי כהנ"ל – כנראה רק אחת: חז"ל אמרו שצ"ל התביעה עד מאה פעמים, והריני מתקרב למספר זה (והמצב כהנ"ל שנמנה **ועוד** – גרוע יותר מאשר היה בפעם הא').

בברכת כט"ס

בנימין קליין

הערות המערכת: עם פרסומו של המכתב בשנית, לאחר שפורסם לראשונה באחד מגליונותנו בעבר, פנינו לברר את העומד מאחורי המכתב אצל חבר המזכירות הרה"ח ר' בנימין שי' קליין, וזה אשר בפיו: ע"פ הוראת אד"ש, יצרה אז המזכירות קשר עם ר' אפרים וולף ע"מ להתעניין ולעורר אודות הרחבת וביסוס מוסדות חב"ד בארה"ק. מה שהביא את ר' אפרים לשלוח מכתב חזרה למזכירות, ובו שאל האם הכוונה היא להפיגש מיידית עם שר השיכון ע"ד בניית והרחבת מוסדות (בעיקר בירות"ו). ע"כ הגיע מענה חריף זה, בו הבהיר אד"ש כי מטרתו הייתה רק להראות ש"בפנ"מ" מצליחים אצל החוגים האחרים למצוא עסקנים חדשים וכו' משא"כ במחנה אנ"ש המונחים ב"תרדמה עמוקה"...

